

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

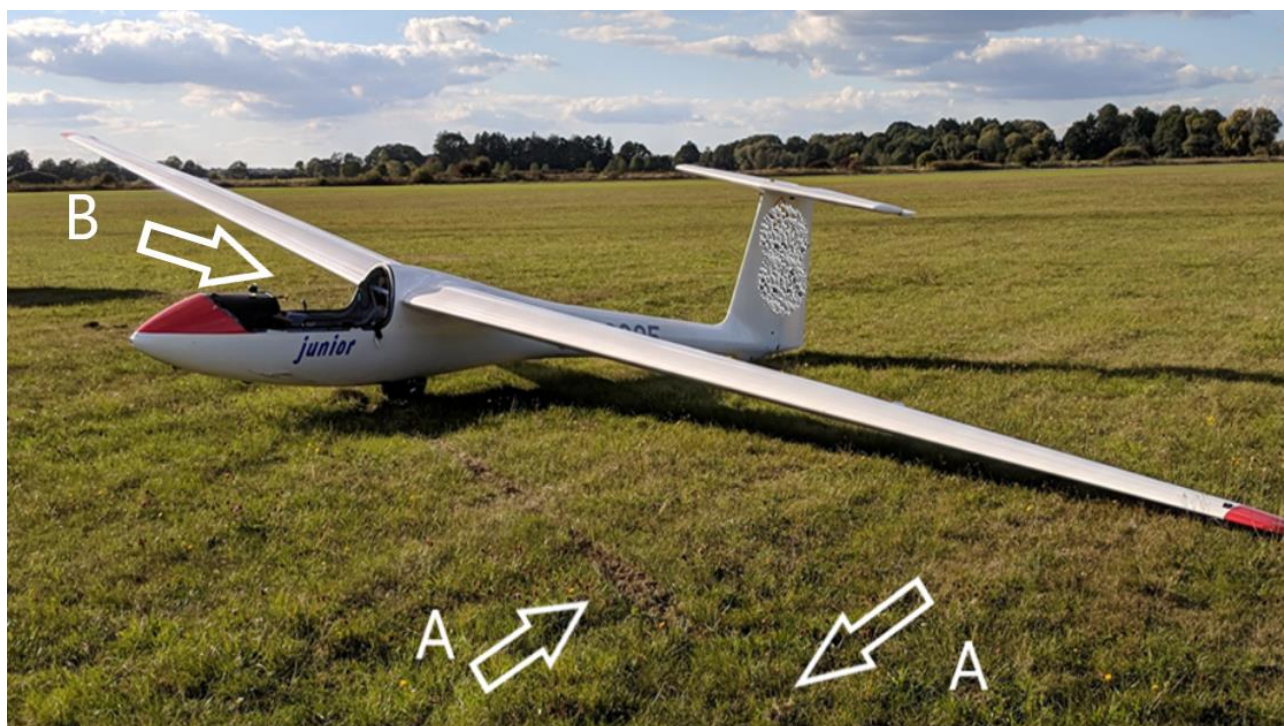
Informacja o zdarzeniu [raport]

Numer ewidencyjny zdarzenia:	3361/18			
Rodzaj zdarzenia:	<i>INCYDENT</i>			
Data zdarzenia:	<i>29 września 2018 r.</i>			
Miejsce zdarzenia:	<i>Lądowisko Szymanów k. Wrocławia (EPWS)</i>			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	<i>Szybowiec SZD-51-1 „Junior”</i>			
Dowódca SP:	<i>Uczeń pilot szybowcowy</i>			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	<i>Śmiertelne</i>	<i>Poważne</i>	<i>Lekkie</i>	<i>Bez obrażeń</i>
	-	-	-	<i>1</i>
Nadzorujący badanie:	<i>Ireneusz Boczkowski</i>			
Podmiot badający:	<i>Użytkownik</i>			
Skład zespołu badawczego:	<i>Komisja użytkownika</i>			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	<i>Informacja o zdarzeniu [raport]</i>			
Zalecenia:	<i>NIE</i>			
Adresat zaleceń:	<i>NIE DOTYCZY</i>			
Data zakończenia badania:	<i>20 marca 2019 r.</i>			

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

W dniu 29 września 2018 r. na lądowisku Szymanów k/Wrocławia (EPWS) wykonywane były loty szybowcowe za samolotem w ramach działalności statutowej Stowarzyszenia, wg Programu Szkolenia Szybowcowego do licencji SPL. Starty i lądowania odbywały się na kierunku pasa 320°. Do pierwszego lotu za samolotem na szybowcu SZD-51-1 „Junior” przygotowywał się uczeń-pilot szybowcowy lat 34. Uczeń posiadał ważne orzeczenie lotniczo-lekarskie klasy 2, nalot na szybowcach 16 godzin 31 minut, w tym nalot samodzielny 2 godz. 12 minut. W trakcie szkolenia uzyskał uprawnienia do lotów na trzech typach szybowców: SZD-9 bis 1E „Bocian”, SZD-50-3 „Puchacz”, SZD-51-1 „Junior” oraz uprawnienia do startów

za wyciągarką i samolotem. Ostatni lot za samolotem uczeń wykonał w dniu 21 września 2018 r. Przed lotem instruktor wykonał przegląd przedlotowy szybowca, a następnie omówił z uczniem specyfikę startu szybowca Junior za samolotem. Następnie uczeń zajął miejsce w kabinie, a instruktor przeprowadził kontrolę zamknięcia osłony kabiny, kontrola odbyła się dwukrotnie, za pierwszym razem osłona została źle zamknięta. Start zespołu nastąpił o godzinie 16:15 czasu lokalnego (LMT). Podczas rozbiegu lewe skrzydło szybowca opadło na ziemię, nastąpiła utrata kierunku o około 25-30° w lewo. Uczeń próbując poprawić kierunek, zbyt gwałtownymi ruchami sterów doprowadził do oderwania się szybowca od ziemi na zbyt małej prędkości. W konsekwencji szybowiec przepadł, uderzył o ziemię, odbił się od niej i ponownie znalazł się w powietrzu. Instruktor wydał komendę „Junior-wyczep się”, lecz uczeń nie wykonał polecenia, jak stwierdził nie usłyszał go. Szybowiec jeszcze dwukrotnie odbił się od ziemi zanim uczeń wyczepił linę holowniczą. W trakcie tych uderzeń zniszczeniu uległo oszklenie kabiny. Po wyczepieniu znajdując się na wysokości około 0,5 m, szybowiec ponownie zahaczył lewym skrzydłem o ziemię, zaczął się obracać w lewo, nastąpiło twarde przyziemienie, a następnie cyrkiel podczas dobiegu (Rys. 1).

Rys. 1 Zdjęcie szybowca po zdarzeniu: A - ślady przemieszczania się szybowca trawersem, B - zniszczona limuzyna kabiny [źródło: użytkownik].

Po zatrzymaniu się szybowca uczeń o własnych siłach opuścił kabinę. W trakcie zdarzenia uczeń nie odniósł obrażeń ciała. Po przybyciu na miejsce zdarzenia Policji, uczeń został przebadany alkomatem na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu z wynikiem 0,00 mg/l.

W wyniku zdarzenia szybowiec został poważnie uszkodzony:

- rozwarstwiony statecznik poziomy (Rys. 2),
- uszkodzone mocowanie steru wysokości (Rys. 3),
- uszkodzenie kadłuba w przedniej części (Rys. 4 i 5),
- Pęknięte poszycie (górną część kadłuba), zniszczona limuzyna kabiny (Rys. 5).

Rys. 2 Rozwarstwiony statecznik poziomy
[źródło: użytkownik].

Rys. 3 Uszkodzone mocowanie steru wysokości
[źródło: użytkownik].

Rys. 4 Uszkodzenie dolnej części kadłuba szybowca
(pęknięte poszycie) [źródło: użytkownik].

Rys. 5 Pęknięte poszycie (górną część kadłuba),
zniszczona limuzyna kabiny [źródło: użytkownik].

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Błąd ucznia-pilota polegający na braku decyzji wyczepienia szybowca po utracie kierunku podczas startu.

Okoliczności sprzyjające:

- małe doświadczenie lotnicze ucznia w lotach samodzielnych: 2 godziny 12 minut,
- czynnik emocjonalny związany z pierwszym startem za samolotem na tym typie szybowca,

Działania profilaktyczne podjęte przez podmiot badający:

- Zdarzenie omówiono na odprawach przedlotowych, z pilotami przeszkalanymi i wykonującymi loty szybowcowe.
- Uczniowi zalecono wykonanie lotów sprawdzających z instruktorem, a dopuszczenie do lotów samodzielnych uzależniono od ich wyniku i pozytywnej opinii Kierownika Szkolenia (HT).

Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Komisja PKBWL nie sformułowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Komentarz Komisji:

Uczeń-pilot zgodnie z dobrą praktyką lotniczą po utracie kierunku o 15° podczas startu, powinien wyczepić linę holującą.

Koniec

	Imię i nazwisko	Podpis
Nadzorujący badanie:	Ireneusz Boczkowski	<i>podpis na oryginale</i>